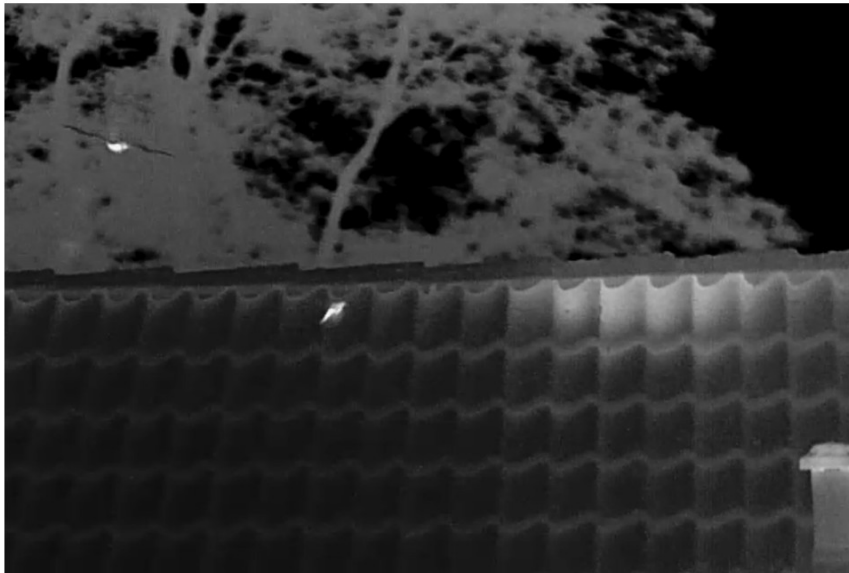

Groenewold

Adviesbureau voor
Milieu & Natuur

**Projectplan aanvraag omgevingsvergunning
flora- en fauna-activiteit (Laatvlieger) sloop en
nieuwbouw Koudhoornseweg 45 Garderen**

Opdrachtgever	[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
Contactpersoon	[REDACTED] [REDACTED]

Uitvoering	Groenewold Adviesbureau voor Milieu & Natuur	
	Dossiernummer	2024-048
	Versie	Jul.25-v2
	Behandeld door	[REDACTED]
	Datum	10 juli 2025

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Inhoudsopgave

1	Aanleiding en doel	3
2	Beschrijving werkzaamheden en planning	3
2.1	Beschrijving werkzaamheden	3
2.2	Het plan en de effecten	4
2.3	Planning werkzaamheden	4
3	Verbodsbepalingen	4
3.1	Diersoort: Beschadigen en vernielen of wegnemen van voortplantings- of rustplaatsen, nesten of eieren van het dier	4
3.2	Voorwaarden voor het verlenen van een omgevingsvergunning	5
3.3	Activiteit is nodig vanwege bepaalde belangen	5
4	Ecologische inventarisatie	6
4.1	Methode inventarisatie	6
4.2	Actualiteit inventarisatiegegevens	6
4.3	Locatie inventarisatie	6
5	Ecologische inventarisatie: Resultaten	6
6	Effecten	7
7	Maatregelen	7
7.1	Preventieve maatregelen (om overtreding te voorkomen)	7
7.2	Tijdelijke maatregelen	8
7.2.1	Laatvlieger	8
7.3	Permanente maatregelen	9
7.3.1	Laatvlieger	9
7.4	Effectiviteit maatregelen	9
8	Alternatieven	10
8.1	Alternatieve locatie	10
8.2	Alternatieve inrichting en werkwijze	10
8.3	Alternatieve planning	10
9	Gunstige staat van instandhouding	11
9.1	Zorgvuldig handelen	11
10	Literatuur	12
	Bijlagen	12

Bijlagen

1. Overzicht situatie
2. Locatie tijdelijke verblijfplaatsen

1 Aanleiding en doel

Initiatiefnemer heeft een aanvraag in voorbereiding voor sloop van de bestaande woning en bouw van een nieuwe vrijstaande woning aan de Koudhoornseweg 45 te Garderen, gemeente Barneveld. Uit de quickscan en het nader onderzoek blijkt dat er een kraamkolonie laatvliegers aanwezig is. Daarom is een omgevingsvergunning FF-activiteit noodzakelijk.

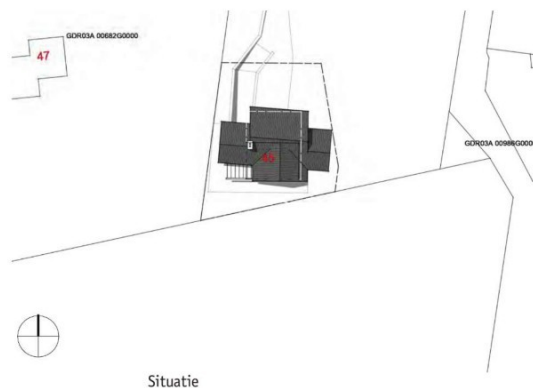
Adviesbureau Groenewold Milieu & Natuur is gevraagd de aanvraag te verzorgen.

2 Beschrijving werkzaamheden en planning

2.1 Beschrijving werkzaamheden

Een overzicht van de situatie is weergegeven in de figuren hieronder en in de bijlage. Het betreft een locatie aan de Koudhoornseweg 45, aan de rand van de kom aan de westzijde van Garderen. De bestaande situatie is een vrijstaande woning uit 1987 met bostuin. Plan is deze te slopen en een nieuwe gasloze woning te realiseren.

Uit de quickscan bleek nader onderzoek nodig voor vleermuizen. Uit het nader onderzoek bleek een kraamkolonie aanwezig in het dak van de woning, van ca. 50 vrouwtjes.

Bestaande (links) en nieuwe situatie

2.2 Het plan en de effecten

Het perceel bestaat uit een vrijstaande woning met bostuin. De woning is matig geïsoleerd. Door de sloop is de verblijfplaats van de laatvlieger niet te handhaven en zijn tijdelijke mitigerende maatregelen nodig.

In de nieuwbouw moeten vervolgens voldoende potentiële vleermuisverblijven terugkomen, als compensatie voor de functies die de verloren gegane verblijfplaatsen vervullen.

De werkwijze hoe hiermee om te gaan is stap voor stap beschreven in een ecologisch werkprotocol dat als bijlage is bijgevoegd bij het projectplan.

Omdat relatief weinig bekend is van de laatvlieger zullen de maatregelen deels experimenteel van aard zijn.

2.3 Planning werkzaamheden

De planning hangt mede af van het verkrijgen van de ontheffing. Initiatiefnemer wil graag medio 2025/2026 aan de slag met de sloop van de bestaande en de bouw van een nieuwe woning. Sloop vindt dan plaats buiten het broedseizoen, planning is tussen november en maart.

Zie verder ook het ecologisch werkprotocol.

3 Verbodsbepalingen

Als één van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet met betrekking tot beschermde soorten wordt overschreden, dan is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig.

Het gaat hier om vernietiging van een kraamkolonieplaats van de laatvlieger.

Tabel 1: Soort(en), verbod(en) en belang(en)

Soort	Verbod(en)		Belang
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Art. 5.1 lid 2 g Ow 11.46, lid 1 d	Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen beschadigen of vernielen	Art. 8.74k lid 1b Bkl

3.1 Diersoort: Beschadigen en vernielen of wegnemen van voortplantings- of rustplaatsen, nesten of eieren van het dier

Doordat de woning wordt gesloopt verdwijnt een kraamplaats van de laatvlieger onder het dak van de woning. Een groot deel van het dak wordt gebruikt door de soort.

De functie die deze verblijfplaats biedt moeten daarom worden vervangen door alternatieven, welke de bestaande functies zo goed mogelijk vervangen. Alternatieve verblijfplaatsen zoals kasten, bieden vaak niet dezelfde kwaliteit als de bestaande plaatsen. Daarom is overcompensatie nodig.

Tijdig (minimaal 3 maanden en bij voorkeur 6 maanden) voor de start van de sloop moeten daarom mitigerende (verzachtende) maatregelen worden getroffen. Deze bestaan uit het tij-

dig plaatsen van 4 tijdelijke kasten voor de laatvlieger. Alternatief is het maken van een voor de laatvlieger gemaakte voorziening op palen met pannendak en diverse toegangen.

Gedeputeerde staten van de provincie Gelderland zijn bevoegd gezag en kunnen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verlenen, ten aanzien van beschermde soorten.

3.2 Voorwaarden voor het verlenen van een omgevingsvergunning

De beoordelingsregels voor het wel of niet verlenen van een omgevingsvergunning staan in de artikelen 11.22-11.59 van het Bal en de artikelen 8.74j, 8.74k en 8.74L van het Bkl. Ze gelden voor een vergunningplichtige FF-activiteit met gevolgen voor vogels, soorten uit de habitatrichtlijn en overige soorten.

Het verlenen van een omgevingsvergunning mag alleen als:

- de activiteit nodig is vanwege bepaalde belangen
- geen andere bevredigende oplossing mogelijk is
- de instandhouding van de soort niet verslechtert

In dit geval gaat het om vleermuizen.

Vleermuizen

Voor vleermuizen geldt een vergunningplicht voor schadelijke handelingen bij soorten van de habitatrichtlijn, waar vleermuizen onder vallen (artikel 11.46, eerste lid Bal). Het gaat om dieren die in Nederland in het wild leven en daar van nature voorkomen. Onder schadelijke handelingen vallen o.a.:

- het opzettelijk doden of vangen ervan
- het opzettelijk storen ervan
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

3.3 Activiteit is nodig vanwege bepaalde belangen

Verder moet de activiteit nodig zijn vanwege één van de volgende belangen:

Art. 8.74k, onder b: (vleermuizen)

- 1) In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- 2) Voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- 3) In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten
- 4) Voor onderzoek en onderwijs, populatie of herintroductie van deze soorten; of
- 5) Het onder strikte voorwaarden bepaalde dieren te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt aantal van bepaalde planten te plukken of onder zich te hebben

In deze situatie gaat het om een woning uit 1987, welke niet meer voldoet aan de huidige eisen van de tijd. De woning heeft een spouwmuur, maar is matig tot slecht geïsoleerd en vochtig. De woning is op zich bewoonbaar, maar moet ingrijpend worden gerenoveerd/geïsoleerd om te kunnen voldoen aan de huidige eisen van de tijd.

Vanuit oogpunt van een goed woon- en leefklimaat en vanuit duurzaamheid voldoet de bestaande bebouwing daarom duidelijk niet aan de huidige eisen (belang volksgezondheid en de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten).

4 Ecologische inventarisatie

4.1 Methode inventarisatie

Er is een aantal onderzoeken uitgevoerd en ook is een ecologisch werkprotocol opgesteld:

- Quickscan soorten sloop en nieuwbouw Koudhoornseweg 45 Garderen, versie: Nov.2424-v3, d.d. 15 november 2024
- Nader onderzoek vleermuizen Koudhoornseweg 45 te Garderen, versie Jul.25-v1, d.d. 7 juli 2025

Bij de quickscan is een inventarisatie gemaakt van de mogelijk hier voorkomende soorten/soortgroepen en/of verblijfplaatsen. Daarbij bleek de woning op zich ook geschikt voor de huismus. De huismus is echter in het geheel niet waargenomen en de woning is rondom onderzocht op nestmateriaal. Dat is niet aangetroffen. Daaruit is geconcludeerd dat er met zekerheid geen huismusnesten aanwezig zijn. Verblijfplaatsen van vleermuizen konden echter niet op voorhand worden uitgesloten.

Vleermuizen

Zoals beschreven in het nader onderzoek is ook een inventarisatie uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021 om te bepalen of in de woning verblijfplaatsen van vleermuizen de zijn uit te sluiten. Het onderzoek is uitgevoerd met een batdetector en een warmtebeeldcamera. Er zijn 3 bezoeken in het voorjaar en zomer uitgevoerd (2025) en 2 bezoeken in de paartijd na de zomer (2024).

4.2 Actualiteit inventarisatiegegevens

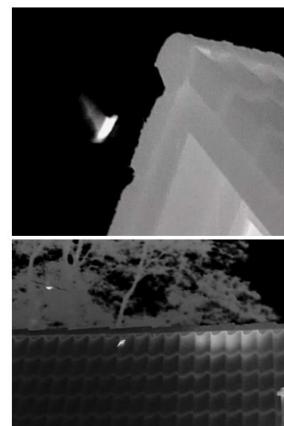
De inventarisatie heeft plaatsgevonden in het seizoen 2024-2025 en is daarmee actueel.

4.3 Locatie inventarisatie

Het onderzoek was in eerste instantie gericht op de gewone dwergvleermuis, als meest algemene soort. Op basis van het locatiebezoek voor de quickscan is in het najaar 2024 begonnen met twee avondbezoeken in de paartijd. In 2025 zijn de overige bezoeken uitgevoerd. De kopgevels van de woning waren daarbij het meest in beeld als potentiële toegangsplek. Op basis van de waarnemingen in het voorjaar 2025 bleek dat ook de nok diverse toegangspplaatsen had.

5 Ecologische inventarisatie: Resultaten

Uit het vleermuisonderzoek bleek een kraamplaats aanwezig van de laatvlieger onder de pannen van het dak van de woning (foto boven van film, vlak voor invliegen). In- en uitvliegende dieren zijn waargenomen over een groot deel van het dak. Vanaf ca. het midden, waar de kraamkolonie zat (witte vlek foto onder) richting westen. Meest vanuit de nokpan aan de westzijde, maar ook op een aantal plaatsen onder de nok of 1 pan daaronder. In totaal is de inschatting dat het gaat om ca. 50 vrouwtjes.

6 Effecten

Dit punt is eigenlijk hierboven al eerder benoemd. Het betreft bij sloop vernietiging van een kraamplaats van de laatvlieger. Het is vrij onbekend wat goede mitigerende maatregelen zijn voor de laatvliegers. Permanente vervanging vindt bij voorkeur plaats op ca. de oorspronkelijke locatie, waarbij een pannendak met RBB pannen of met sneldekkers, de meeste kans op succes geven. In de voorliggende plannen is het voorstel echter uit te gaan van een plat dak. Het uitgangspunt is om permanente voorzieningen te integreren in het bouwplan.

Wanneer de permanente voorzieningen gerealiseerd zijn, mogen de tijdelijke (uitpandige) voorzieningen blijven hangen, mits ze duurzaam zijn. Duurzaam wordt gezien als tot ± 30 jaar te gebruiken.

7 Maatregelen

In dit hoofdstuk zijn de tijdelijke en permanente maatregelen weergegeven, zoals ook beschreven in het nader onderzoek en verder uitgewerkt in het ecologisch werkprotocol (bijlage bij Nader onderzoek).

Tabel 2: Overzicht mitigerende maatregelen

Soort en waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Laatvlieger	<ul style="list-style-type: none">- Kraamtijd Mei-Jul.- Winterverblijf nov.-apr- Paartijd: sept.- okt	Kraamkolonie: Grote koloniekast of Namaakdak/huisje met spouw	Exclusieflaps (nader bezien of dit mogelijk is gezien het aantal openingen)	Verblijf onder dakpannen (RBB of sneldekkers) Of Unitura laatvlieger verblijf onder dakoverstek (experimenteel)

Er is (nog) geen kennisdocument laatvlieger. Daar wordt wel aan gewerkt. Er is nog maar weinig bekend over de effectiviteit van alternatieve voorzieningen voor laatvliegers. Het alleen toepassen van plaatvormige gevelkasten is waarschijnlijk niet voldoende voor de laatvlieger. Ook een enkele kast in de gevel is waarschijnlijk niet toereikend. Er moet gezocht worden naar een combinatie van verblijf in bijv. een schoorsteen, een brede spouwrimte, loze ruimte in dakrand of overstek of een gelaagde ruimte onder dakpannen.

7.1 Preventieve maatregelen (om overtreding te voorkomen)

Er wordt buiten het broedseizoen gewerkt, dat wil zeggen dat de uitvoering plaats vindt in minst kwetsbare periode. Ook worden tijdig alternatieve verblijfplaatsen aangeboden. De woning is uit 1987. Laatvliegers overwinteren in hoofdzaak in spouwmuren. Maar hier kunnen ze alleen onder de dakpannen terecht. Gezien de ligging in het buitengebied en de temperatuurverschillen onder het dak is een winterverblijfplaats hier niet te verwachten. In de paartijd zijn geen in- of uitvliegende dieren waargenomen. Daarmee lijkt een winterverblijfplaats hier inderdaad uitgesloten. De beste tijd voor de sloop van de woning is dan in de periode half oktober-maart. Er zijn dan geen broedende vogels meer en de paartijd van de vleermuizen is voorbij. Bij de start half oktober-november zijn de vleermuizen nog niet in

winterslaap en is het gebruik van exclusieflaps aan te bevelen. Het dak kan dan ongeschikt worden gemaakt, er is nog geen vorst en de vleermuizen hebben tijd om wat anders te zoeken.

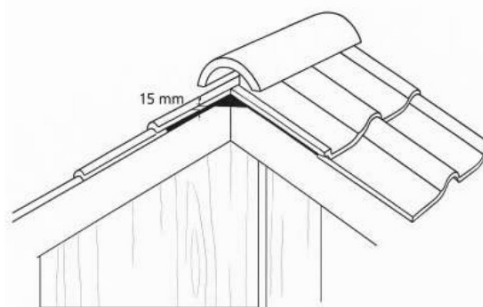
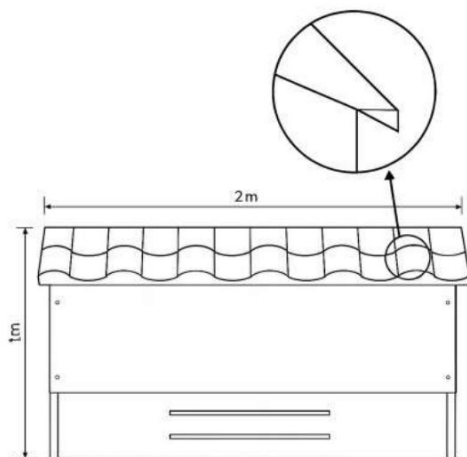
Omdat het om vernietiging van verblijfplaatsen gaat is overtreding niet te voorkomen en is een omgevingsvergunning FF-activiteit nodig. Er worden mitigerende maatregelen getroffen om de negatieve effecten zoveel mogelijk teniet te doen.

7.2 Tijdelijke maatregelen

7.2.1 Laatvlieger

Er is een kolonieplaats van de laatvlieger onder de pannen van het dak van de woning gevonden. Voor de laatvlieger is sowieso niet heel veel bekend over mitigatie en het effect daarvan. Een kolonieplaats tijdelijk mitigeren lijkt niet echt eenvoudig te realiseren.

De laatvlieger is voor zover bekend uitsluitend een gebouw bewonende soort. Een optie is het proberen van een rechthoekige constructie van multiplex van $l \times h = 2 \times 1$ m met twee daarop 2 schuine panelen. Daarop pannentinnen met hier en daar een opening van een paar cm zodat de dieren kunnen kruipen. Daarop een pannendak naar twee zijden. Zijkanten en onderzijde ook dicht. In het paneel aan de kopse kant een spleet van 10 cm lang en ca. 2 cm hoog. Aan de binnen zijde een paar ruwe rachelen op het paneel schroeven voor wat houvast. Minimaal 4m hoog op palen en te plaatsen in de nabijheid van de huidige woning, maar buiten de invloedzone van de sloop en de bouw. Oriëntatie gelijk aan de bestaande woning.

Laatvliegers kunnen gevoelig zijn voor geluid. De sloop van de woning moet dan bij voorkeur plaatsvinden buiten de kwetsbare periode. Het pand lijkt niet geschikt als winterverblijf. Er is geen toegang tot de spouwmuur. In deze situatie zijn er alleen onder het dak verblijfplaatsen aanwezig. De temperatuurverschillen zijn daar erg groot. De beste tijd voor de sloop van half oktober-maart.

Voorbeeld, maar dan pannendak aan 2 zijden en kopse kanten dicht

7.3 Permanente maatregelen

7.3.1 Laatvlieger

Plan is om in de nieuwbouw van de woning een permanente voorziening voor laatvliegers mee te nemen. Unitura heeft speciaal voor de laatvlieger een kast ontwikkeld welke onder de dakgoot is te monteren. Dat zou dan bij voorkeur onder de kopgevel noord moeten gebeuren. Alternatief is de spouw in de muren toegankelijk en geschikt te maken als verblijfplaats. Bijvoorbeeld bereikbaar via een spleet achter een boeideel.

Of een grote inmettselkraamkast in de muur integreren.

Een alternatief kan zijn om toch een pannendak te realiseren met een toegang voor de laatvliegers. De kantpannen of de nokpan steken daarbij iets uit, waardoor de laatvliegers makkelijk de ruimte onder de dakpannen kunnen bereiken.

7.4 Effectiviteit maatregelen

De voorgestelde maatregelen zijn in de praktijk deels bewezen effectief. Het blijft daarbij altijd de vraag of de dieren kiezen voor de mitigerende voorzieningen of voor andere hun bekende alternatieven in de omgeving. Dat laatste heeft in feite de voorkeur omdat dit aansluit bij het natuurlijke gedrag en omdat dan de omgeving blijkbaar voldoende kwaliteit heeft. Soms zijn aangeboden voorzieningen favoriet, zoals regelmatig bij bijv. steenuilen het geval is. Alleen is voor de laatvlieger niet veel bekend over het effect van mitigerende maatregelen. Er is een vraag uitgezet bij de zoogdiervereniging en bij de provincie. Van de provincie is de reactie verkregen dat het maatwerk is en het advies een laatvliegerdeskundige te raadplegen.

In het ecologisch werkprotocol (bijlage) is aangegeven voor welke onderdelen ecologische begeleiding is aan te bevelen.

8 Alternatieven

Op basis van de wet moet worden onderzocht welke alternatieven er zijn bekeken.

8.1 Alternatieve locatie

Het gaat hier om een woning uit 1987, welke matig is geïsoleerd. De nieuwe woning wordt gasloos. Het betreft een vrijstaande woning. Een alternatieve locatie is niet reëel. Het plan is het bestaande pand te vervangen door een nieuwe woning. In die zin is een alternatieve locatie hier niet aan de orde.

8.2 Alternatieve inrichting en werkwijze

De woning is zoals gezegd matig geïsoleerd. De nieuwe woning is gasloos en goed geïsoleerd. Alternatief is de bestaande woning te verbouwen. Bij eventuele isolatie van het dak is het zeer de vraag of de verblijfplaatsen dan ongewijzigd zijn te behouden. De start zal plaatsvinden buiten het broedseizoen en er zullen voldoende tijdelijke en permanente voorzieningen worden geplaatst.

8.3 Alternatieve planning

Zoals gezegd zal zoveel mogelijk worden gewerkt buiten de gevoelige periode / het broedseizoen. Het gaat hier op basis van het provinciale beleid, om jaarrond beschermde verblijfplaatsen. Die verblijfplaatsen verdwijnen bij renovatie en sloop ongeacht de planning. Verder zal de start van de sloop niet plaatsvinden in de voor de soorten gevoelige perioden en niet in periodes met langdurige vorst.

9 Gunstige staat van instandhouding

Voor de laatvlieger is de staat van instandhouding in Nederland matig ongunstig. Het betreft hier een kraamverblijfplaats, waarvoor diverse maatregelen worden getroffen. Het gaat om een kolonieplaats, waarvoor extra aandacht nodig is. Met de te treffen maatregelen en ook de groene inpassing van het plan is een negatief effect op de lokale staat van instandhouding daarmee zoveel mogelijk te voorkomen.

9.1 Zorgvuldig handelen

De Wet natuurbescherming bevatte voor flora- en fauna-activiteiten een bepaling over de zorgplicht (artikel 1.11). Het Bal bevat een vergelijkbare bepaling over de specifieke zorgplicht (artikel 11.27, Bal). Het verschil is dat het Bal concreter aangeeft wat in ieder geval onder de (specifieke) zorgplicht valt.

Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Dit betekent onder meer dat een initiatiefnemer zich tijdig op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen van het plan. Bij de uitvoering moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen dan wel beperkt of ongedaan gemaakt. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het voorkómen van verontrusting of verstoring in de kwetsbare perioden zoals de broed-/voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden kan per soortgroep verschillen. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibie-en nog niet in winterslaap zijn. Indien een plangebied in die periode bouwrijp wordt gemaakt, geeft realisatie gedurende het winterseizoen en het daaropvolgende voorjaar meestal geen problemen. Vaak is het voldoende om rekening te houden met de broedtijd (15 maart-15 juli-huismus tot 15 augustus).

Als bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie buiten het broedseizoen worden verwijderd of kunnen bomen buiten het broedseizoen worden gekapt, zodat er geen vogels gaan broeden. Hierbij geldt overigens wel de algemene zorgplicht.

Beschermde soorten

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen)

10 Literatuur

- Arcadis (2018). De staat van instandhouding, Factsheets voor 25 soorten in Gelderland. Arnhem
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. Van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 3de herziene druk.
- BIJ12, 2023, Kennisdocument Huismus 2.1
- BIJ12, Juli 2017 Kennisdocument Steenuil 1.0
- BIJ12, 2023, Kennisdocument Gierzwaluw 2.0
- BIJ12, Juli 2017, Kennisdocument Das 1.0
- BIJ12, 2024, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis 2.0
- BIJ12, sept. 2024, Kennisdocument ruige dwergvleermuis 2.0
- BIJ12, 2024, Kennisdocument kleine marterachtigen 1.0
- Janssen, J.A.M. en Schaminée, J.H.J., 2008: Soorten van de habitatrictlijn
- Lange, R., P.Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.) (1997). Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Mitigatiecatalogus gebouwbewonende soorten Groningen, Arcadis, december 2022
- Provincie Brabant: Factsheet laatvlieger 2019
- Provincie Gelderland: Omgevingsverordening
- Regiebureau Natura 2000, Naslagwerk Natura 2000
- www.infomil.nl
- www.iplo.nl
- www.bij12.nl
- <http://www.nederlandsesoorten.nl/>
- [www.Natura 2000.nl](http://www.Natura2000.nl)
- www.Natuurloket.nl
- www.RAVON.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.soortenregister.nl
- [http://www.synbiosys.alterra.nl/Natura 2000](http://www.synbiosys.alterra.nl/Natura2000)
- <http://www.vleermuis.net>
- www.wetten.nl

Bijlagen

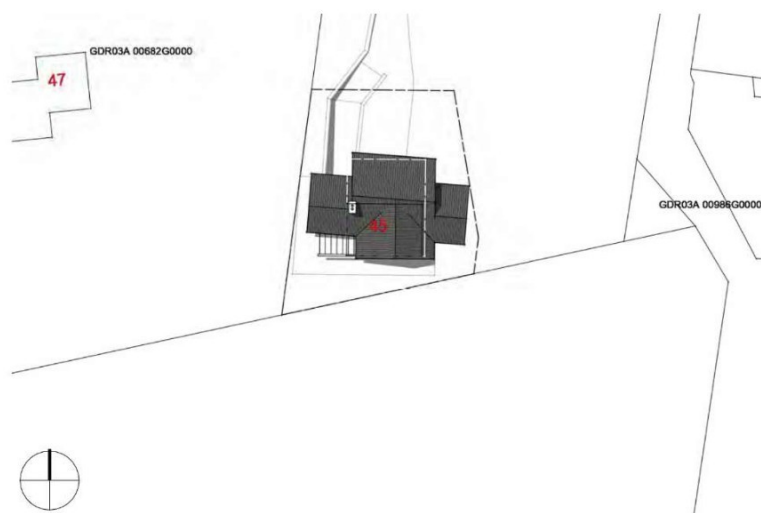
1. Overzicht situatie
2. Locatie tijdelijke verblijfplaatsen

Bijlage 1 Overzicht situatie

Bestaande situatie

Situatie

Gewenste situatie

Bijlage 2

Kaartje locatie tijdelijke voorzieningen

 Beoogde locatie tijdelijk laatvliegerverblijf

